

Belgische Topwijnen

Asse, 17 september 2015

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Introductie

WELKOM

- Lieven: webmaster
www.commanderijcuvee.be
- Bart – wijnmeester
- Verkiezingen bestuur
- Huishoudelijk reglement
- Nationale proeven – zondag 15 Nov 2015

Seizoen 2015-2016

Datum	Onderwerp
Do 17/09/2015	Belgische wijnen
Vr 23/10/2015	Toro - Gastspreker: German Munoz (Spaanse oenoloog) - start om 20:30 adres: Notelaarstraat 12 - 1730 Bekkerzeel
Do 19/11/2015	DOC Penedes
Do 21/01/2015	Nieuw-Zeeland rood
Zo 31/01/2016	Feest van de Vlaamse Wijngilde
Do 18/02/2016	Barolo/Barbaresco- Gastspreker: Luc Dewulf (nat. ondervoorzitter Vlaamse Wijngilde)
Do 17/03/2016	Chenin Blanc: Frankrijk versus Zuid-Afrika
Vr 22/4 tem 24/4	Clubreis: Bourgogne
Zo 01/05/2016	Wijnronde van Vlaanderen
Do 19/05/2016	Rosé
Jun/2016	Etentje of Uitstap bus
Zat Aug/2016	Jaarlijkse club BBQ

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Commanderij Bellebeek

organiseert

**WIJNBEURS MET
HANDELAARS UIT
DE STREEK**

Op zondag **20 september 2015**
in zaal de Zwaluw
Toekomststraat Denderleeuw

van 14 tot 19 uur
inkom gratis

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Eerste glas vullen

AND THAT'S HOW WE GET IT
SO DAMN BUBBLY!

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

Agenda

1. Geschiedenis wijnbouw België
2. België geschikt voor wijnbouw?
3. Welke druivenrassen?
4. Enkele cijfertjes
5. Is wijnbouw rendabel in België?
6. Nog cijfertjes
7. Beschermdde herkomstbenaming
8. Afsluiter

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

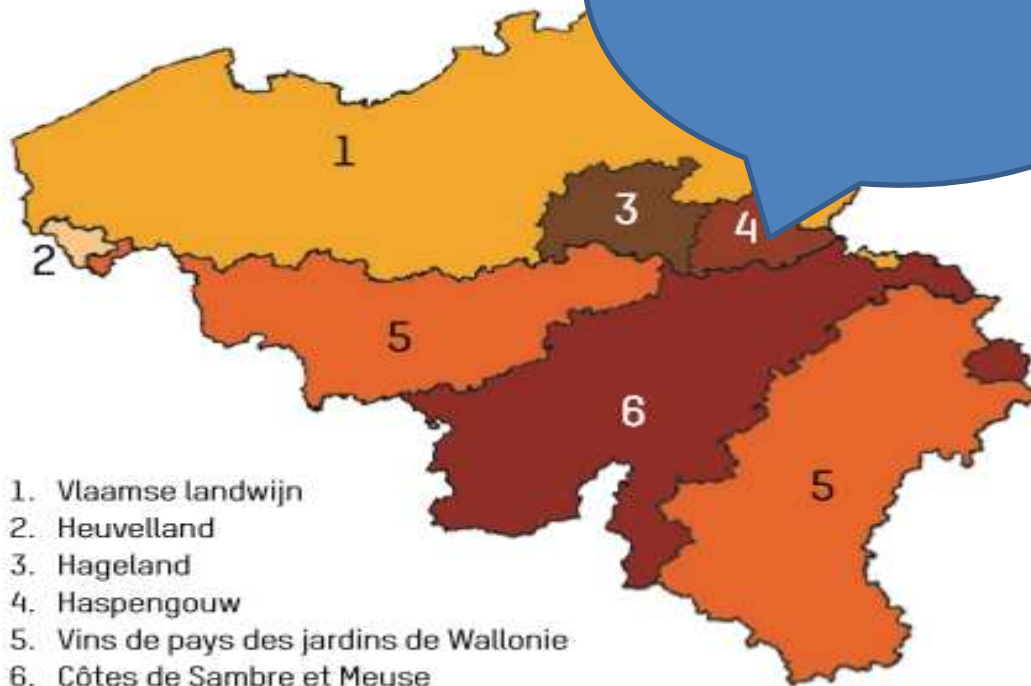
8 wijnen

1. Schorpion Black
2. Entre-Deux-Monts – Cuvée Raphael – chardonnay 2014
3. Aldeneyck – Pinot Gris 2014
4. Clos D'Opleeuw – chardonnay 2012
5. Château Bon Baron – Acolon 2013
6. Waes rood 2010
7. Château Bon Baron – Pinot Noir 2010
8. Aldeneyck – Pinot Noir barrique 2012

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

BELGISCHE WIJNSTREKEN

1. Vlaamse landwijn
2. Heuvelland
3. Hageland
4. Haspengouw
5. Vins de pays des jardins de Wallonie
6. Côtes de Sambre et Meuse

Belgische wijnstreken (bron: website Belgian Wines, www.belgianwines.com)

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Schorpion

- Haspengouw
- 2 ha wijngaard - zuidflank van Vliermaal
- Mousserende wijn, erkend met het label streekproduct.be
- Chardonnay en andere Pinots

Schorpion Black

Brut "Zwart": Chardonnay+Pinot Noir 75 cl

- Méthode Traditionnelle
- Rijping: 18 maand "sur lattes" (op de gist)
- Een assemblage van **Chardonnay en Pinot Noir**

Pinot Noir: volle en ronde wijn

Dosage: 8 g/l

Geschiedenis Belgische wijn

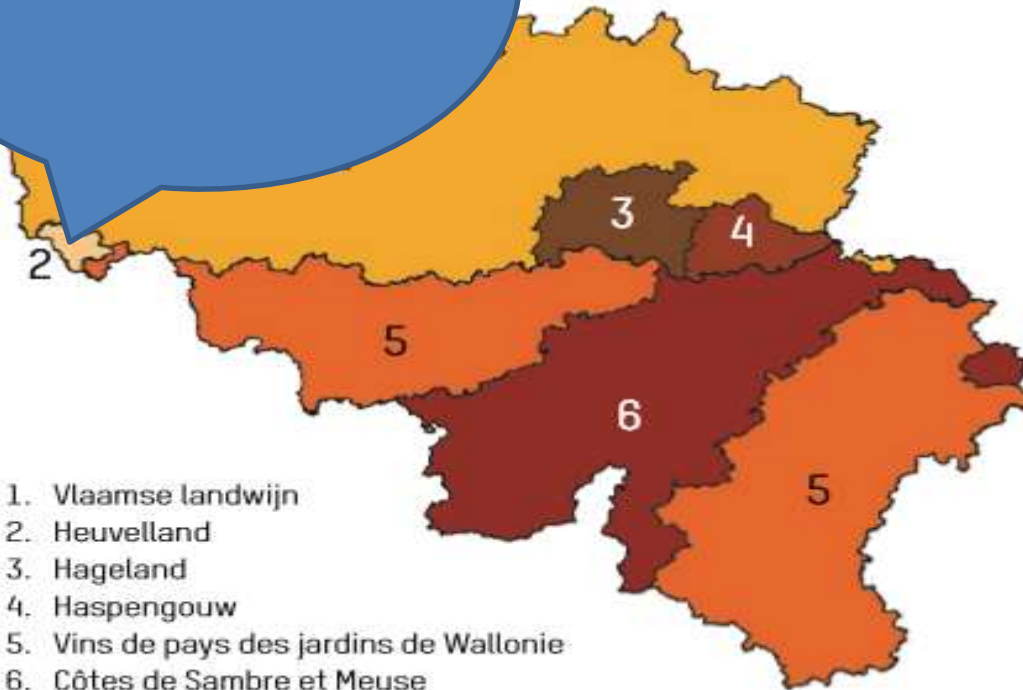
- Introductie door **Romeinen** (Schaarbeek: wijngaard ong. 282 N.C.)
- Vermelding in geschriften wijnbouw in Gent (Sint-Pieters-abdij) en in Hoei en Luik (jaar 815)
- Grote groei tussen **1000-1200**
- Verval eind **16de eeuw**: oorlogen (+economisch verval en mini-ijstijd)
- In **18de eeuw** was er een lichte opleving maar in **1816** (jaar dat er geen zomer was omwille van vulkaan uitbarsting) viel alles opnieuw stil
- In Hoeilaart druiven in serres (mid **19de eeuw**)
- Pas tweede deel **20st eeuw** opnieuw start [Link video](#)

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Entre-Deux-Monts
WESTOUTER

STREKEN

1. Vlaamse landwijn
2. Heuvelland
3. Hageland
4. Haspengouw
5. Vins de pays des jardins de Wallonie
6. Côtes de Sambre et Meuse

Belgische wijnstreken (bron: website Belgian Wines, www.belgianwines.com)

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

Entre-Deux-Monts

- 10 Ha
- Tussen Rodeberg en Zwarteberg
- Martin Bacquaert
- Sinds 2004, eerste oogst 2007
- Kerner, Pinot Gris, Chardonnay, Siegerrebe, Pinot Noir

Entre-Deux-Monts

Cuvée Raffael

- 100% Chardonnay
- 11,5 %
- 6 mnd op eiken vat

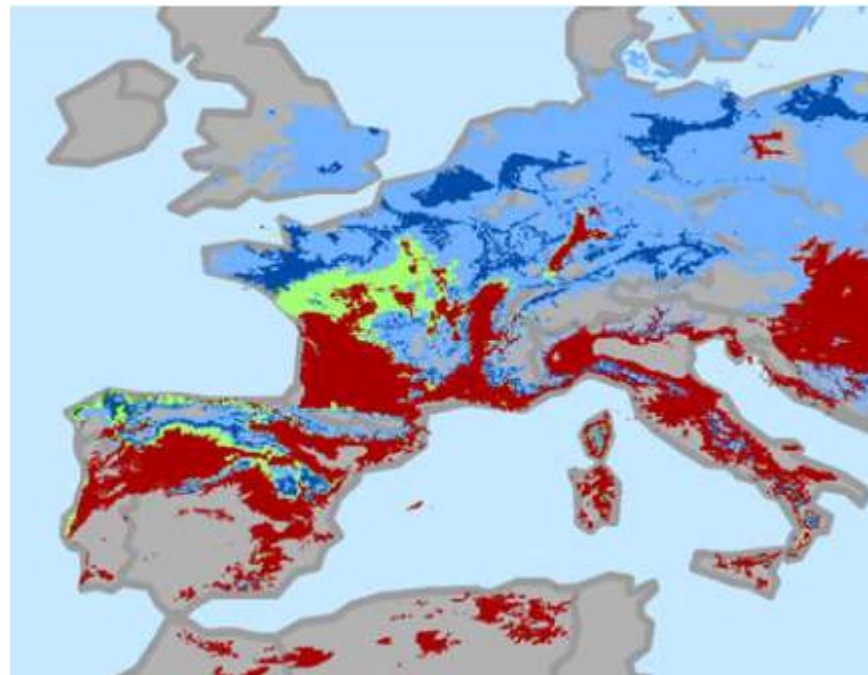
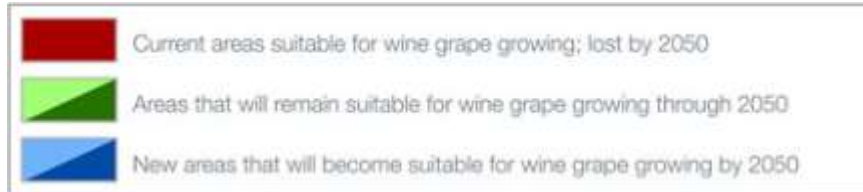
België geschikt voor wijnbouw?

- Klimaat
- Bodem
- Grond
- Water
- Kennis/overheid

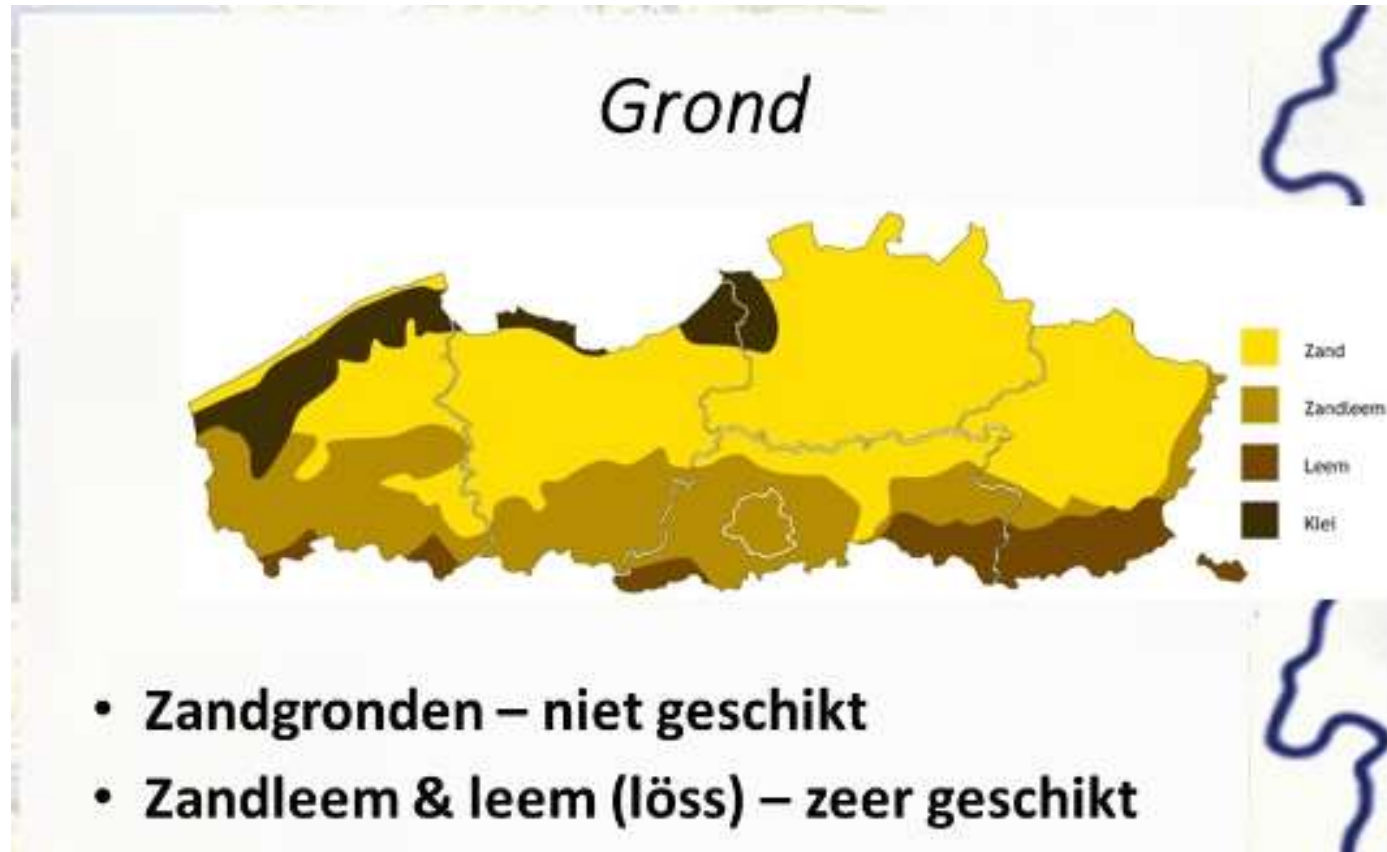
*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

België geschikt voor wijnbouw?

België geschikt voor wijnbouw?

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

België geschikt voor wijnbouw?

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

België geschikt voor wijnbouw?

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

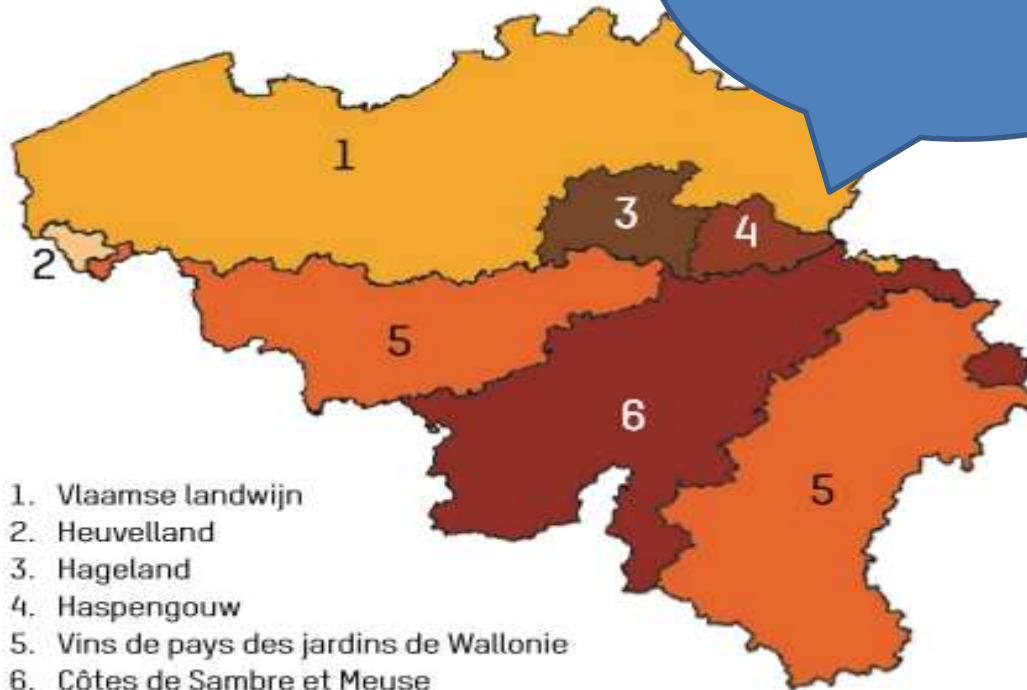

België geschikt voor wijnbouw?

- Overheid/kennis
 - Actieve push (vb Zuid-Limburg (reconversie))
 - Uitbouw wijnbouwkenniscentra:
 - Vlaams kenniscentrum: nog niet
 - Limburg kenniscentrum: sinds 2013
 - Wijnbouwer/wijnmaker (Syntra)

BELGISCHE WIJNSTREKEN

Aldeneyk
MAASEIK

1. Vlaamse landwijn
2. Heuvelland
3. Hageland
4. Haspengouw
5. Vins de pays des jardins de Wallonie
6. Côtes de Sambre et Meuse

Belgische wijnstreken (bron: website Belgian Wines, www.belgianwines.com)

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Aldeneyk

- Maasvalei
- Microklimaat (droog/zonnig)
- Grindgrond/70-90 cm leem daaronder 10-11m gravel
- Karel en Tine Henckens-Linssen
- 7 Ha (bottelen, dégorgage)
- Pinot Blanc, Pinot Gris, Pinot Noir

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

Aldeneyk

Pinot Gris

- 12,7% vol
- Onvergiste suiker: 5,0 gr
- 6 mnd sur Lie (Inox)
- Appellatie: Vlaamse landwijn

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Welke druivenrassen?

- Wetgeving
- De belangrijkste zijn Müller-Thurgau, Chardonnay en Pinot noir, maar ook Dornfelder, Optima, Kerner, Pinot blanc en Pinot gris komen voor.

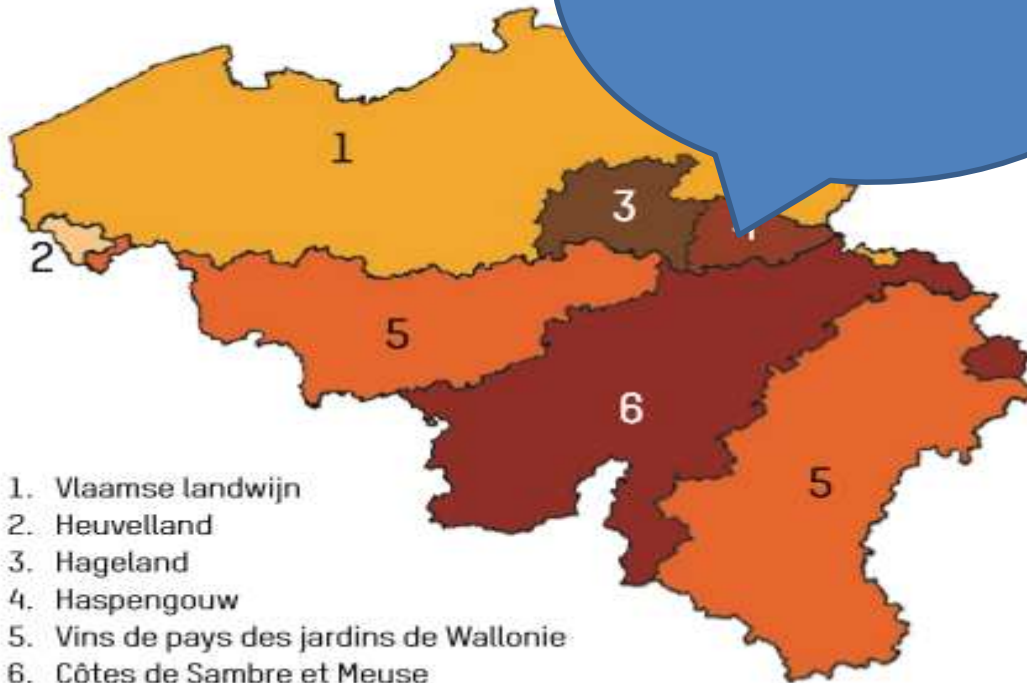
- (11.05.1999 - MINISTERIEEL BESLUIT)
Art. 2. Wijnstokrassen. Voor de productie van **Hagelandse wijn** mogen volgende wijnstokrassen worden gebruikt :
Müller-Thurgau;
Optima;
Ortega;
Kerner;
Siegerrebe;
[Pinot-gris](#);
Chardonnay;
Riesling;
Auxerrois;
Bacchus;
Schönburger;
[Pinot-noir](#);
Dornfelder;
Limberger;
Domina;

Pinot-blanc;
[Sirius](#); **werd toegevoegd maar is een hybride***
Bianca;
Regent;
Würzer.

BELGISCHE WIJNSTREKEN

Clos D'Opleeuw
GORS-OPLEEUW

1. Vlaamse landwijn
2. Heuvelland
3. Hageland
4. Haspengouw
5. Vins de pays des jardins de Wallonie
6. Côtes de Sambre et Meuse

Belgische wijnstreken (bron: website Belgian Wines, www.belgianwines.com)

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Clos D'Opleeuw

- Sinds 1999
- 1Ha - ommuurd
- Peter Colemont
- Chardonnay, Pinot Gris (Pinot Beurot)
- Vaten Franse en Belgische eik
- Ongev. 3000 flessen/annum

Clos D'Opleeuw

chardonnay 2012

- Strenge selectie van de vaten
- 1 jaar op vat

*Commanderij
Cuvee 2010. Asse*

Enkele cijfertjes

- aantal wijnbouwers groeit jaar na jaar
- ook het economisch belang blijft stijgen

WIJNPRODUCENTEN IN BELGIË

In België zijn er 95 wijnproducenten [*] en in Vlaanderen 67 waarvan in:

- Hageland : 11.
- Haspengouw : 7.
- Heuvelland : 3.
- Vlaamse landwijn : 10.
- Vlaamse mousserende kwaliteitswijn : 3.
- andere wijnbouwers : 33.

*Situatie 15 april 2014

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

Initiële wijnproductie in liter per oogstjaar, voor definitieve erkenning, in liter

	2007	2008	2009	2010	2011	2012 (*)	2013
Hageland	31.301	17.621	29.948	41.520	33.388	21.681	58 180
Haspengouw	70.669	22.960	29.340	60.640	76.063	3 920	118 507
Heuvelland	9.540	9.810	25.512	38.742	27.725	470	30 472
Vlaamse landwijn	20.140	26.820	58.030	55.794	58.720	29 357	7 710
Andere (Belgie)	25.000	55.000	55.000	136.415	222.043	199.962	231 368
BOB EN BGA Wallonië	-	-	-	137.458	121.611	43 801	87 837
TOTAAL BOB en BGA VLAANDEREN	-	-	-	196.696	195.896	55.428	214.869
TOTAAL BELGIE				470.569	539.550	299.191	534.074

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

Overzichtstabel

Naam	Regio	BOB/BGA	Aantal producenten in 2013	Areaal in 2013 (are)	Productie in 2013 (liter)
Hagelandse wijn	Aarschot-Tienen-Leuven	BOB	12	1.030	26.232
Haspengouwse wijn	Hasselt, Sint-Truiden, Herk-de-Stad, Herstappe en grens met Nederland	BOB	7	276	8.260
Heuvellandse wijn	9 gemeenten in het westen van België op de grens met Frankrijk	BOB	4	652	8.232
Vlaamse landwijn	Vlaanderen	BGA	10	1.385	27.784
Vlaamse mousserende kwaliteitswijn	Vlaanderen	BOB	3	Geen cijfers beschikbaar	Geen cijfers beschikbaar
Totaal aantal wijnbouwers binnen BOB/BGA	-	-	36	3.343	70.508

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

BELGISCHE WIJNSTREKEN

1. Vlaamse landwijn
2. Heuvelland
3. Hageland
4. Haspengouw
5. Vins de pays des jardins de Wallonie
6. Côtes de Sambre et Meuse

Belgische wijnstreken (bron: website Belgian Wines, www.belgianwines.com)

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Château Bon Baron

- Wallonië, Namen
- Jeannette (Van Der Steen) en Piotr (NL)
- 19 Ha (grootste deel langs Maas) Microklimaat
- Burgemeester Bon Baron
- Appellation Contrôlée “Côtes de Sambre et Meuse”
- Pinot N, Cabernet, Acolon, Müller-Thurgau, Pinot Gris, Auxerrois en Chardonnay

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Château Bon Baron

ACOLON 2013

- 1 jaar gerijpt op nieuwe franse eik
- Acolon (DE) Dornfelder x Lemberger (1971)
- geen resistent ras
- 12,5%

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Is wijnbouw rendabel in België?

Studie Prof Houben (Hasselt)

Break-even – analyse : voorbeeld

- Wijnbouwbedrijf 6 ha, klassieke rassen, breed productengamma, opbrengst 40 hl/ha
- Investerings : op 3 niveaus
 - voor telen druiven
 - voor vinificatie wijn
 - voor commercialisatie wijn

Te rekenen op 100.000 €/ha zonder gronden

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Is wijnbouw rendabel in België?

Break-even – analyse : voorbeeld

- Vaste kosten zijn aanzienlijk en verhogen gevoelig de leefbaarheidsdrempel van het geheel
- Directe variabele kosten € 4,41 (fles + inhoud)
- Operationele kosten € 3,42 (diverse goed. & dienst)
- Arbeidskosten € 1,53 (loon zaakvoerder+ arbeider)
- Financieringskosten € 0,67 (intresten op leningen)
- Totale gem. kostprijs per fles € 10,03

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Is wijnbouw rendabel in België?

Conclusie

- De kostprijs van ons product is op lange termijn de minimum grens van onze prijszetting!
- Wijnbouw in België voor de wijn is **waanzin**, enkel wijnbouw als onderdeel van een **concept** heeft een toekomstperspectief

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

BELGIË

Waes
ZWIJNAARDE

1. Vlaamse landwijn
2. Heuvelland
3. Hageland
4. Haspengouw
5. Vins de pays des jardins de Wallonie
6. Côtes de Sambre et Meuse

Belgische wijnstreken (bron: website Belgian Wines, www.belgianwines.com)

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

Waes

- Sinds 2005
- Eerste wijn 2009
- Vlaamse landwijn
- Oevers Schelde, zand/leem
- 5,6 Ha
- **Druivensoorten:** Hybriden; wit (Solaris, Bianca & Sirius); Blauw (Regent, Rondo & Léon-Millot)

In de wijngaard

Traditioneel: oeroude biodynamische principes bij het uitvoeren van enkel "manuele" werken: snoeien, beperken van het aantal vruchttakken, ontbladeren, groene oogst met strenge selectie op het veld.

Authenticiteit nastreven: laag rendement, optimale rijpheid, minimaal gebruik van fytosanitaire middelen, geen gebruik van herbiciden of insecticiden, natuurlijke begroeiing tussen de rijen, machinale grondbewerking...

in het Vinificatieproces

Gebaseerd op "**traditionele**" vinificatiemethoden, met aandacht voor de **authenticiteit**, met een moderne uitrusting - zo zuiver mogelijk eindproduct.

- Handmatig oogsten
- Handmatige pigeage
- Manuele overheveling (dus zonder gebruik van pompen)
- Uiterst zachte persing met een pneumatische pers
- Vergisting en schilweking in temperatuurgecontroleerde inox cuves
- Natuurlijke klaring door sedimentatie en dus geen toepassing van chemische of fysische klaringsmethoden

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Waes

WAES ROOD 2010

- Manuele oogst en productieproces
- Maceratie 14 dagen
- 4 mnd franse eik
- Rondo, Regent, Leon Millot
- 12,5%

*Commanderij
Cuvee 2010. Asse*

Nog cijfertjes

NATIONALE WIJNPRODUCTIE

België produceerde in 2013 **534.074 liter**, voor Vlaanderen is dit **305.206 liter**. De totale wijnbouwoppervlakte in Vlaanderen beslaat **10.492 are (bijna 105 ha)**.

Witte wijn wordt in Vlaanderen het meest geproduceerd 63% (of 191.893 liter) gevolgd door mousserend 24% (of 72.611 liter), dan rood 11% (of 34.035 liter) en rosé 2% (of 6.667 liter).

(Cijfers FOD Economie – raming)

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Château Bon Baron

PINOT NOIR 2010

- 12%
- Côtes de Sambre et Meuse (AOC)
- 1 jaar gerijpt op nieuw Frans eik

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Beschermde herkomstbenaming

- **Oorsprongsbenaming (BOB)** wordt verleend als productie, verwerking en bereiding plaatsvinden binnen een bepaald geografisch gebied, volgens een erkende en gecontroleerde werkwijze.
- **Bij de Beschermde Geografische Aanduiding (BGA)** moet minimaal een van de productie-, verwerkings- of bereidingsstadia voldoen aan de geografische oorsprong, of als traditioneel product een bepaalde faam genieten binnen een afgebakend gebied.
- *Verskil tss BGA en BOB zit vnl tussen de gebruikte wijnstokrassen en of er al dan niet gemengd mag worden.*

Vier Beschermd Oorsprongsbenamingen (BOB):

1. Hagelandse wijn (MB van 9 juli 1997)
2. Haspengouwse wijn (MB van 6 januari 2000)
3. Côtes de Sambre et Meuse (MB van 27 mei 2004)
4. Heuvellandse wijn (MB van 18 november 2005)

Twee landwijnen

1. Vin de Pays des Jardins de Wallonie (MB van 27 mei 2004)
2. Vlaamse landwijn (MB van 18 november 2005) (BGA)

Twee mousserende kwaliteitswijnen

1. Vlaamse mousserende kwaliteitswijn (MB van 18 november 2005)
2. Vin mousseux de qualité de Wallonie/Crémant de Wallonie (MB van 5 maart 2008)

Een erkende wijn mag het Europese logo voor een BOB of BGA dragen.

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

Beschermde herkomstbenaming

BGA, BOB en hybriden

- de *beschermde geografische aanduiding* (BGA)
- de *beschermde oorsprongsbenaming* (BOB)
Haspengouw, Hageland en Heuvelland

Voor een **BGA** mogen **hybriden wel**, maar voor een **BOB** mogen **geen hybriden** gebruikt worden.

Commanderij
Cuvée 2010. Asse

Aldeneyk

Pinot Noir barrique 2012

- Zeer late oogst
- 10 mnd Franse eik
- Vlaamse landwijn
- 12,5%
- Manuele oogst 40 Hl/Ha

*Commanderij
Cuvee 2010. Asse*

Afsluiter

Overzicht (Limburg)

Maak je keuze voor de beste 3 wijnen van de
avond

© Cartoonbank.com

*"By the way, the health benefits of a glass
of wine a day are not retroactive."*

*Commanderij
Cuvée 2010. Asse*

EINDE? - Waar meer info:

- <http://www.wijnbouw.com/index.html>
- <http://www.belgianwines.com/nl>
- <http://www.benevit.org/>
- <http://wijnronde.be/>
- http://ec.europa.eu/agriculture/markets/wine/index_en.htm

